

2016-11-17
Ju2016/08224/DOM**Justitiedepartementet**Migrationsöverdomstolen
Migrationsdomstolarna
Domstolsverket

Uppdrag om en effektiviserad handläggning av asylmål

Regeringens beslut

Regeringen ger Migrationsöverdomstolen, migrationsdomstolarna och Domstolsverket i uppdrag att fortsätta arbetet med att effektivisera handläggningen av asylmål. I de delar där det kan antas vara till fördel för uppdraget ska samverkan ske med Migrationsverket.

Syftet med uppdraget är att med bibehållen rättssäkerhet öka förutsättningarna för asylsökande att få ett snabbt avgörande och därigenom förkorta vistelsetiderna i Migrationsverkets mottagande.

I uppdraget ingår att

- kartlägga handläggningen av asylmål vid de olika migrationsdomstolarna, från det att ett överklagande kommer in till domstol till dess ett beslut får laga kraft,
- identifiera och analysera faktorer som påverkar handläggningstiderna och därmed kostnaderna i mottagandet,
- utifrån det effektiviseringsarbete som pågår vid domstolarna beskriva goda exempel på hur handläggningstiderna kan förkortas, och
- lämna förslag på åtgärder som behöver vidtas för att effektivisera handläggningen av asylmål.

Regeringskansliet (Justitiedepartementet) ska löpande informeras om uppdragets fortskridande. Uppdraget ska redovisas av domstolarna och Domstolsverket gemensamt till regeringen (Justitiedepartementet) senast den 3 april 2017. Redovisningen ska innefatta en plan för dels hur verksamheten vid de respektive domstolarna ska utvecklas för att förkorta handläggningstiderna i asylmål, dels hur Domstolsverkets arbete ska utvecklas för att stödja domstolarna i ett fortsatt effektiviseringsarbete. Planen ska innehålla bedömningar av när förändringar kan vara genomförda och när effekter i form av förkortade vistelsetider beräknas uppstå.

Bakgrund

Till följd av det stora antalet asylsökande som har kommit till Sverige under senare tid står Migrationsverket och migrationsdomstolarna inför fortsatt stora utmaningar. Under 2015 inkom knappt 163 000 ansökningar om asyl till Migrationsverket, vilket var en fördubbling av antalet asylärenden jämfört med 2014. Antalet asylmål förväntas 2016 uppgå till cirka 15 400 mål. Under 2017 antas cirka 30 000 asylmål komma in till migrationsdomstolarna, vilket innebär en fyrdubbling av antalet mål jämfört med 2015. Påföljande år förväntas en minskning men fortsatt en måltillströmning på historiskt sett höga nivåer.

Skälen för regeringens beslut

En hållbar och rättssäker asylprocess förutsätter en effektiv verksamhet med god rättslig kvalitet. I asylmål finns ett särskilt starkt behov för den enskilde att få ett snabbt avgörande. Långa väntetider innebär frustration och psykiskt lidande för den asylsökande, men även stora kostnader för samhället.

För att Migrationsverket och migrationsdomstolarna ska ha tillräckliga resurser och kapacitet att kunna hantera den kraftiga ökningen av antalet asylsökande har regeringen i budgetpropositionen för 2017 föreslagit att 1 685 miljoner kronor tillförs anslaget 1:1 Migrationsverket och 473 miljoner kronor tillförs anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål för 2017.

Förutom denna betydande resursförstärkning måste domstolarna och andra berörda myndigheter intensifiera arbetet med att effektivisera handläggningen av asylärenden och asylmål. Regeringen ser därför behov av en ingående kartläggning av handläggningen av asylmål och konkreta förslag på hur handläggningstiderna kan förkortas utan att rättssäkerheten eftersätts.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Anna Fridh Welin

Kopia till

Justitiedepartementet/SIM
Finansdepartementet/BA
Migrationsverket